

som bidragspligtig, men kun adgang til at statuere faderskab til et barn uden for ægteskab, indeholder ingen regel om den arveretlige virkning heraf. Den danske arvelov indeholder heller ingen, men fastslår blot i en overgangsbestemmelse (§ 74) stillingen for så vidt angår børn født før den 1. januar 1938. Med hensyn til børn født efter dette tidspunkt er den arveretlige stilling som for ægtebørn, jfr. lovens § 80, der ophæver arveforordningen med senere ændringer, herunder lov nr. 134 af 7. maj 1937.

Medens det efter retstilstanden i Danmark er klart, at denne arveretlige stilling ikke indtræder, når kun bidragspligt er statueret, men er betinget af, at faderskab er fastslået, må det anses for påkrævet, at lovgivningen i Grønland indeholder en udtrykkelig regel herom.

I grønlandsk ret har der hidtil kun været mulighed for at statuere bidragspligt, og først ved § 6 i lov nr. 197 af 16. juni 1962 skabtes mulighed for at fastslå faderskab til barn uden for ægteskab — og dermed arveret.

Det foreslås derfor at bibeholde en til den grønlandske lovs § 5 svarende bestemmelse som § 4, stk. 2, således at der i denne paragraf gives en fuldstændig anvisning på, hvorledes udtrykket børn i de foregående paragraffer skal forstås. Der er ved bestemmelsens formulering taget hensyn til, at domstolene ikke bør være afskåret fra at kunne anerkende slægtskab mellem fader og barn uden for ægteskab efter andre regler end den grønlandske børnelov.

Den hidtil gældende begrænsning i arveretten for fader og fædrene frænder, som i den grønlandske arvelov indeholdes i § 4 i den nuværende formulering, er ophævet ved den danske lov. Det foreslås, at denne ophævelse også gennemføres for Grønlands vedkommende, men da de grønlandske forhold har motiveret en særlig regel, hvorefter der kan ske begrænsning i den arv, der tilkommer et barn uden for ægteskab, se den grønlandske arvelovs § 36, foreslås der til denne bestemmelse føjet en modsvarende regel om faderens og den fædrene slægts arv efter barn uden for ægteskab.

Til § 5.

Bestemmelserne er enslydende med den danske lovs § 5. De findes ikke i den gældende grønlandske arvelov, men § 5, stk. 1 måtte formentlig antages at gælde uden udtrykkelig lovbestemmelse.

Til § 6.

Bestemmelsen er enslydende med den danske lovs §§ 6 og 7 og § 38, stk. 1. Den danske lov ændrer den arveretlige stilling for ægtefæller ved at udvide

ægtefællens legale lod til en tredjedel, når der er livsarvinger, og til det hele, når der ikke efterlades livsarvinger. Tildels som konsekvens af denne sidste ændring indeholder den danske lov den nye regel, at boet efter den længstlevende, som har arvet en ægtefælle, der er død uden at efterlade sig livsarvinger, skal deles med halvdelen til hver ægtefælles arvinger. Dette skal dog ikke gælde, hvis den længstlevende efterlader sig livsarvinger. Det skal heller ikke gælde, hvis han efter ægtefællens død har indgået nyt ægteskab, hvad enten dette ægteskab består eller ej på det tidspunkt, da den længstlevende dør.

Til § 7.

Bestemmelserne om uskiftet bo er stærkt forenkledt i forhold til de danske bestemmelser og formulere således, at brug af begreberne fælleseje og særeje undgås. Lov om ægteskabets retsvirkninger gælder ikke i Grønland, og man må regne med, at man stadig har en anden retsopfattelse på dette område end i Danmark.

I den grønlandske lov om ægteskabs indgåelse og opløsning § 66 udtales, at ved separation eller skilsmisse bortfalder formuefællesskab og den ubestemte form er valgt, således at den ikke forudsætter formuefællesskab som hovedregelen, men blot bestemmer, at såfremt der er formuefællesskab, bortfalder det. Det betyder, at loven på dette punkt for danske ægtefæller må udfyldes med de danske regler om formueforholdet mellem ægtefæller, medens den for grønlandske ægtefæller må udfyldes af retspraksis.

Der foreligger endnu kun få afgørelser på dette område, idet parterne normalt selv har foretaget delingen. Denne deling er ikke en ligedeling. I nogle tilfælde synes princippet at have været, at hver udtager, hvad han eller hun har indbragt. I reglen har manden udtaget det meste. I de få tilfælde, hvor boerne er delt af skifteretten, har der været en tilnærmelse til en ligedeling af visse effekter, således hus, møbler og penge, i overensstemmelse med en instruks fra landsdommeren, der siger, at der som hovedregel skal deles lige, men det fremgår ikke, om alle effekter er inddraget i delingen, eller hvad man henfører til personlige ejendele i de tilfælde, hvor det er nævnt, at sådanne er udtaget af parterne. Mandens erhvervsredskaber — uanset disses værdi — synes at regnes til hans personlige ejendele.

Overalt, hvor det er nødvendigt, har man søgt at give arveloven en lignende ubestemt formulering, der ikke foregriber en lovgivning om formueforholdet mellem ægtefæller. Når en sådan lovgivning er gennemført i Grønland, vil man derved få den fornødne klargørelse af arveloven på visse punkter.